మల్లేశ్వరి

జి. చిరంజీవి

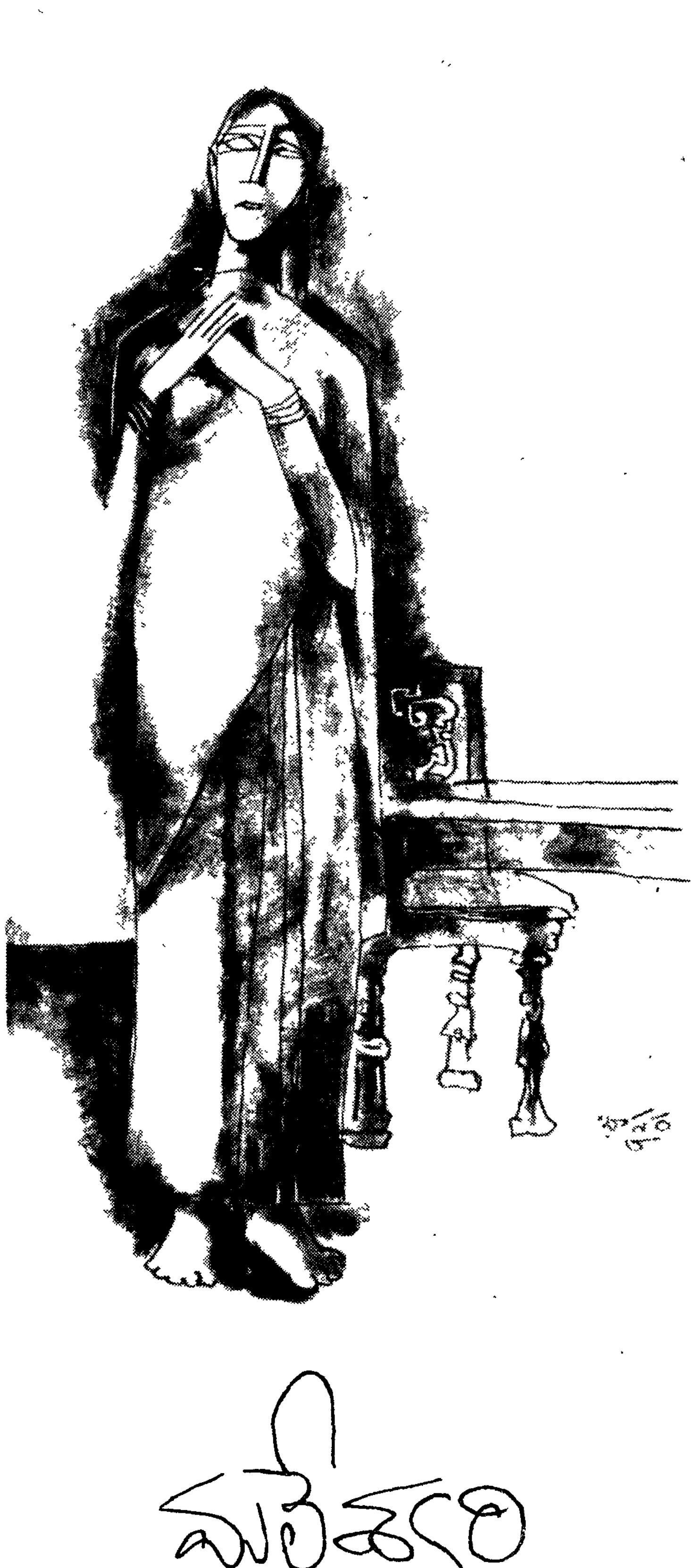

జీవితంలో ఎన్నో పరీక్షలు. తప్పించుకొని తిరగడానికి మార్గం కనుపించదు. తత్కాలంగా సాధ్యమైనా పరిస్థితి మరింత విషమిస్తుంది. పరీక్షకు నిలబడినా విజయలక్ష్మి వరిస్తుందని విశ్వసించడానికి ఆధారం ఉండదు. ఏమైనా అదే జీవితం మరి. కాని, ప్రేమను పరీక్షకు పెట్టడానికి ప్రయత్నించడం మాత్రం అవివేకం.

"**అత్తయ్యా!** అత్తయ్యా!" అంటూ తలుపు తట్టాను.

గాజుల గలగల, ఆ వెంటనే ఎవరో లేచి వస్తున్న అడుగుల సవ్వడి. తలుపులు తెరవబడినాయి. లోపలికి అడుగు పెట్టబోతున్నవాణ్ణి స్తంభించిపోయి గడపలోనే అలా నిలబడిపోయాను.

కోలమొహం, కలువరేకులబోలు కనులు, తామర మొగ్గలను జ్ఞప్తికి తెచ్చే అధరాలు, సంపెంగలా తీర్చి దిద్దినట్లున్న ముక్కు — ఇత్యాది ఇదివరకు ఎందరో ఎన్నిసార్లో వర్ణించిన స్త్రీ సౌందర్యం. అయినా ప్రత్యేకించి నాకు గోచరించిన, ఏదో నవ్యతతో నా ముందు నిలబడిఉన్న ఇరవై ఏళ్ల దాటని ఆ యువతిని చూస్తూ ఎన్ని నిమిషాలు అలా నిలబడ్డానో జ్ఞాపకం లేదు. పొరపాటు గ్రహించి, తేరుకుని చూపులు మరల్చి ఏదో చెప్పబోయాను. సరిగ్గా అదే పరిస్థితి లోంచి మేల్కొన్న ఆమె, "మీరెవరు?" అన్నట్టు ప్రశ్నార్థకంగా చూసింది నావేపు.

"చూడండి! అత్తయ్య ఉందా?" అన్నాను సాధ్యమైనంతవరకు ఆమెపైనించి చూపులు తిప్పడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

"ఏ అత్తయ్య? ఎవరి అత్తయ్య?" కటువుగా ప్రశ్నలు ఒకదాని వెంట ఒకటి.

"ఆఁ...అదే...మా అత్తయ్య."

"మీ అత్తయ్యలు ఇక్కడెందు కుంటారు?" నవ్వుఆపుకుంటూ వెటకారంగా అన్న మాటలు! అప్పుడు కనిపించిన ముత్యాల వరస — ఆహాఁ — పలువరస.

"క్షమించాలి. నేను మా అత్తయ్య, అంటే సుభద్రమ్మగారిని చూడాలి." ఎంత ప్రయత్నించినా మాటలు తడబడ్డాయి.

"అయితే మీ రెవరో చెప్పండి ముందు." ఆజ్ఞ.

"నేను...మీకు తెలీదులెండి. మా అత్తయ్య...."

"ఆపండి. నాకు తెలీకుండా ఈ ఇంట్లో ఏదీ జరగదు! జరగడానికి వీల్లేదు!"

ఆమధ్య చూసిన ఏదో తెలుగు సినిమాలో ముద్దాయిని విడుదల చేయడానికి ఎంతమాత్రం వీల్లేదు అని బ్రహ్మాండంగా వాదించిన పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ చివరి డైలాగు జ్ఞాపకం వచ్చింది.

"ఎవరే, అమ్మాయ్, అది? మళ్ళీ ఎవరితోటి ఆ ఘర్షణ?" మెట్లు దిగి హాల్లోకి వస్తున్న అత్తయ్య మాటలు వినిపించాయి.

మల్లీశ్వరి

"అత్తయ్యా!" ఆపద్బాంధవిలా వస్తున్న అత్తయ్యను చూసి మహదానందంతో పిలిచాను.

"ఎవరూ?" కళ్లజోడు సవరించుకుని నన్ను పరీక్షగా చూసి, "ఒరే! నువ్వట్రా, నాగూ! ఎన్నాళ్లకి వచ్చావురా! నిన్ననే వస్తున్నట్టు టెలిగ్రాం ఇచ్చి ఈ రోజా రావటం?" ప్రశ్నల వర్షం కురిపిస్తూ ఆప్యాయంగా హాల్లోకి నడిపించుకుపోయింది అత్తయ్య. అత్తయ్య నా పేరు ఉచ్చరించగానే ఆ అమ్మాయి గిరుక్కున తిరిగి విసవిసా నడిచి హాల్లో ఓమూలగా రోజ్ ఉడ్ టేబిల్ మీద అమర్చిన రేడియో ట్యూన్ చేసి నిర్లక్ష్యంగా ఏదో ఇంగ్లీషు పత్రిక తిరగేస్తూ కూర్చుని ఉండడాన్ని ఓ కంట కనిపెడుతూనే ఉన్నాను.

"అమ్మాయ్, మల్లీ! ఏమిటే నీ ప్రవర్తన? రాకరాక పదిహేనేళ్ల తరవాత బావ వస్తే పలకరింపు కూడా లేకుండా ఆ మూలకి వెళ్లి కూర్చున్నావేమిటే?" మల్లిని మందలిస్తున్నట్లు అన్నది అత్తయ్య.

'ఆ మర్యాదలన్నీ ఇందాకనే జరిగాయిగా' అనుకున్నాను మనస్సులో.

"చూడు, నాగూ! నువ్వు మరోలా అనుకోకు. అది కాస్త మొండిఘటం. అతి గారాబంతో దాన్ని అలా చేసి పోయా రాయన" అంటూ కళ్లద్దాలు పైకెత్తి చీరకొంగుతో కళ్లు తుడుచుకుంది అత్తయ్య. అప్రయత్నంగా నా దృష్టి ఎదురుగా గోడకు తగిలించిన మామగారి ఫోటో మీదికి మరలింది.

పదిహేనేళ్ల క్రితం ఏదో చిన్న విషయానికి మామయ్యతో ఘర్షణ పడి ఇల్లు వదిలి పారిపోయాను. తెలిసీ తెలియని ఆ ప్రాయం అలాంటిది. తల్లిదండ్రులను కోల్పోయిన నన్ను చేరదీసి, ఆ కొరత మరిపించిన అత్తయ్యకూ, మామయ్యకూ దూరమైనాను. తరవాత ప్రత్యక్ష జీవితం నేర్పిన పాఠాలు చదివి, ఆనాడు తెలివి తక్కువగా ప్రవర్తించానని తెలుసుకోగలిగాను. పశ్చాత్తాపం అనుభవించాను. మామయ్య కాళ్లమీద పడి వారి క్షమాపణ కోరుకుంటే గాని నా ఆత్మకు శాంతి ఉండబోదని గ్రహింపు కలిగింది. కాని, నాకా అవకాశాన్ని ఇవ్వకుండానే మామయ్య పోయాడు. ఆమధ్య మామయ్య గుండెజబ్బుతో చనిపోయాడని తెలిసింది.

"మల్లీ! ఆ పెంకితనం ఇక చాలించి వచ్చి కూర్చుని బావతో మాట్లాడుతూ ఉండు. నే నిప్పుడే వస్తాను" అని హాల్లోంచి వంట గదిలోకి కామోసు లేచి వెళ్లింది అత్తయ్య.

నావేపు కొంటెగా చూసి రేడియో దగ్గరనించి లేచి వచ్చి సోఫాలో నాకు ఎదురుగా కూర్చుంది మల్లి.

"అయితే, బావగారూ, తమరితో ఏం మాట్లాడాలో సెలవియ్యండి." నవ్వు ఆపుకుంటూ ఆమె అన్న మాటలకు వెంటనే ఏం చెప్పాలో తోచింది కాదు నాకు.

నేను వ్రాసే కథల్లో ఇటువంటి సన్నివేశాలనెన్నింటినో అతి చాకచక్యంతో చిత్రించి ఉన్నాను. హీరోచేత సరసంగానూ, చమత్కారంగానూ సంభాషణలు జరిపించడంలో నేను సిద్ధహస్తుణ్ణని అంటుంటారు నా మిత్రులు. కాని, కేవలం ఊహావిహారినైన నేను ఈ వాస్తవిక సంఘటనలో ఓడిపోయాననే చెప్పాలి.

"ఏం చదువుతున్నావు?" ఆ చచ్చుప్రశ్న తప్ప మరేదీ తోచలేదు నాకు.

"ఇల్‌స్ట్రేటెడ్ వీక్లీ" అని నవ్వు ఆపుకోవడానికి పమిటచెంగు నోటికి అడ్డం పెట్టుకుంది మల్లి.

"అహ....అది కాదు. బి.ఎ. ఆ, బి.ఎస్‌సి. ఆ అని." తడుముకుంటూ జీరపోయిన కంఠంతో అన్నాను ఆమె చేతిలోని ఇంగ్లీషు పత్రిక చూస్తూ.

"ఒరే, నాగూ. వేణ్ణీళ్లు సిద్ధంగా ఉన్నాయి. బాగా అలిసిపోయి ఉంటావు. స్నానానికి లేచి రా. తరవాత మాట్లాడుకోవచ్చు" అంటూ హాల్లోకి ప్రవేశించిన అత్తయ్యను చూసి బ్రతికానురా భగవంతుడా అనుకుంటూ లేచి వెళ్లాను.

అత్తయ్య ఇంట్లో నేను గడిపిన ఆ రెండు నెలల కాలంలోనూ మల్లి నాకు చాలా సన్నిహితురాలైంది. అందుకు కారణం మా ఇద్దరి మధ్యా ఉన్న బంధుత్వమో, లేక నేనంటే మల్లికి ఏర్పడిన గౌరవమో అయి ఉండవచ్చు.

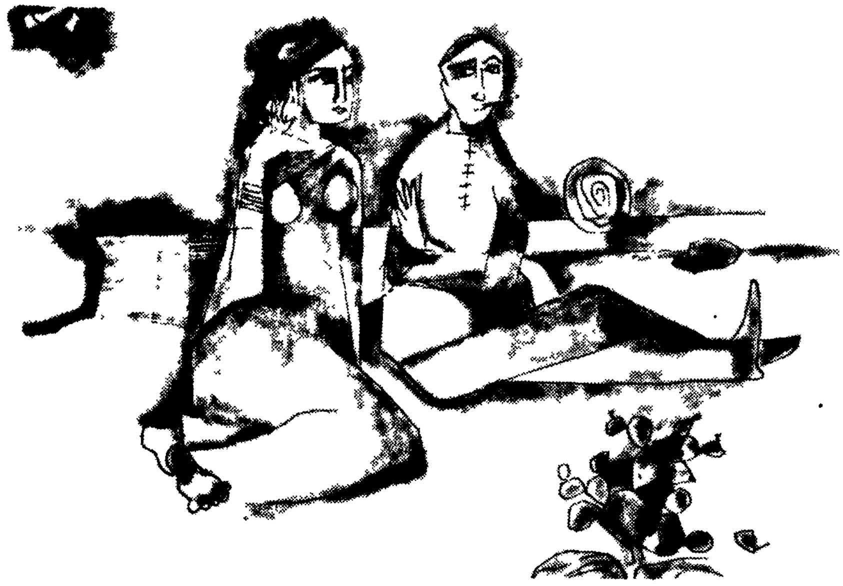

ఆ సాయంత్రం పెన్న ఒడ్డున కూర్చున్నాము నేనూ, మల్లీ. వెన్నెల్లో ఇసకంతా తెల్లగా మెరుస్తోంది. చల్లని పిల్లగాలులు మనస్సుకూ, శరీరానికీ గిలిగింతలు పెడుతున్నాయి.

"బావా, నీ కథలు చదువుతూంటే నువ్వు సృష్టించే పాత్రల్లో వాస్తవికత, సహజత్వము లోపిస్తున్నాయేమోననిపిస్తోంది" అంటూ సంభాషణ ప్రారంభించింది మల్లి.

నేను చిన్నగా నవ్వి ఊరుకున్నాను. నా కథలపై ఈ అభిప్రాయాన్ని ఇదివరకు ఎందరో ఎన్నిసార్లో వెలిబుచ్చి ఉన్నారు. అందరికీ అన్నిసార్లూ సమాధానం ఇచ్చి ఉన్నాను కూడా. పదే పదే అదే చెప్పడం విసుగనిపించింది. అందుకే ఈమధ్య నా కథలను ఎవ రే విధంగా విమర్శించినా విని మెల్లిగా నవ్వేస్తూంటాను.

"ఈ వారం నువ్వు వ్రాసిన కథ చదివాను. అందులో భాస్కరం పాత్ర మరీ అసహజంగా ఉంది. ఆ పరిస్థితులలో ఎవరూ అలా ప్రవర్తించరు" అని, "ఏం, బావా, పలకవేం?" అంటూ నావేపు తిరిగింది మల్లి.

"నీ అభిప్రాయమేమిటో పూర్తిగా చెప్పి ముగించు" అన్నాను ఇసకలో పిచ్చిగీతలు గీస్తూ.

"తన భార్య వివాహానికి పూర్వం ఒక యువకుణ్ణి ప్రేమించి అతనికి తన సర్వస్వం అర్పించిందని తెలుసుకున్నాడు భాస్కరం. అదొక సర్వసాధారణ విషయంగా, దానికే మాత్రమూ ప్రాముఖ్యం ఇవ్వకుండా ప్రవర్తించినట్లు చిత్రించావు. మనిషి అంతర్యంలో ఏ మూలైనా కించిత్తు ద్వేషమూ, మోసపోయాననే బాధా కలగడం మానవ సహజం. కాని, అది కూడా అతనిలో కలగలేదని చెపుతూ అత నలా ప్రవర్తించడంలోగల ఔన్నత్యాన్నీ ఔదార్యాన్నీ పొగిడావు. అతన్ని ఒక అభ్యుదయవాదిగా, మహోత్తమ సంస్కారిగా చిత్రించడానికి ప్రయత్నించావు. కాని, నేను మాత్రం భాస్కరం వట్టి పిరికివాడు అని మాత్రమే అంటాను. రెండు మూడు మాటల పరిచయంతోనే ఆమెను వివాహం చేసుకోడానికి సిద్ధపడిన అతని అజ్ఞానమూ, మూర్ఖత్వమూ గుర్తించి, తన బలహీనత కప్పిపుచ్చుకోవడానికి అలా ప్రవర్తించాడే గాని అందులో అతని గొప్పతనమేమీ లేదని అనుకున్నాను."

ఇక నేను మాట్లాడకపోతే మల్లికి చిర్రున కోపం వస్తుంది.

"మన చుట్టూ ఉన్నదే ప్రపంచం కాదు. ఎందరో వ్యక్తులు, ఎన్నో విభిన్న మనస్తత్వాలు. అందులో భాస్కరంలాంటి వ్యక్తులు కొందరు ఉండకూడదా?"

"అలాంటి మనస్తత్వం ఉన్నవాళ్ల నెవరినైనా నువ్వెరుగుదువా?"

"లేదు. కాని, మన ఊహల స్వరూపాన్ని ప్రత్యక్షంగా మనం చూడలేకపోయినంత మాత్రాన ఆ ఊహలకు అసలు రూపమే ఉండదనుకోవడంకూడా పొరపాటు. సారూప్యం లేని ఊహలను అసలు మనిషి కల్పించుకోలేడు కూడా."

"పోనీ, ఎవరిదాకానో ఎందుకులే, బావా! ఇన్ని భావాలనూ, భిన్నతత్త్వాలనూ సృష్టిస్తావు కదా,

నువ్వే చెప్పు. భాస్కరం పరిస్థితులలో నువ్వే అయితే ఏం చేసేవాడివి? అలాగే ప్రవర్తిస్తావా?" కళ్ళలోకి సూటిగా చూస్తూ అడిగింది మల్లి.

నేను కొన్ని నిమిషాలపాటు మాట్లాడలేకపోయాను. ప్రపంచ సాహితీవేత్తలను అనాదినుంచీ ఎదుర్కొంటున్న ప్రశ్న! వారి అంతర్యాలలో రేగిన ఈ ప్రశ్నకు సరియైన సమాధానం చెప్పుకోగలిగిన మహానుభావులు వారిలో ఏ బహు కొద్దిమందో. అటువంటప్పుడు సామాన్య కథా రచయితనైన నాకు ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పుకోగల శక్తి ఏపాటిది?

"చెప్పలేను. సృష్టించడం వేరు. దానికి అనుగుణంగా జీవించడం వేరు. మహోత్తమ పాత్ర సృష్టిచేయగలిగిన రచయిత తన జీవితాన్ని అంత ఉత్కృష్టంగానూ మలుచుకోవడం అసాధ్యం. కాని, దాన్ని సుగమం చేసుకోగలిగిననాడు అతడు నిజంగా ధన్యుడే అవుతాడు. అయినా నువ్వు చెప్పిన ఆ పరిస్థితులు తటస్థపడకముందే అప్పు డెలా ప్రవర్తిస్తానో ఇప్పు డెలా చెప్పగలను? మనిషి మనస్సు ఎప్పు డే విధంగా ఆలోచిస్తుందో చెప్పడం అంత సులువు కాదు" అన్నాను.

తాలూకా ఆఫీసులో ఎనిమిది గంటలు కొట్టారు. ఇసకలోంచి లేచి ఇద్దరం ఇంటిముఖం పట్టాము.

ఆ మరుచటి రోజే మద్రాసు తిరిగి వచ్చాను.

నా కిప్పు డొక చిక్కు సమస్య ఎదురైంది. పదేళ్ళక్రితం జీవితంలో ఏకాకిగా మిగిలిపోతానేమోనని భయపడిన నేను ఇప్పుడు నా జీవిత భాగస్వామినిగా ఇద్దరిలో ఎవరిని ఎన్నుకోవాలో తెలియని సందిగ్ధతలో పడ్డాను. తల్లిలా ఆదరించిన అత్తయ్య కూతురు మల్లి ఒకవేపు. పదేళ్ళక్రితం మద్రాసు నగర వీథుల్లో దిక్కు తోచక బతుకుతెరువు కోసం అల్లాడిపోతున్న రోజుల్లో నన్ను ఆదరించి, నాలో అంతర్గతంగా దాగి ఉన్న రచనాశక్తికి అవకాశాలు కల్పించి, నన్నొక రచయితగా ఆంధ్రలోకానికి పరిచయం చేసి, నా బతుకుబాట సుగమం గావించిన సహాయ సంపాదకుని కూతురు స్వాతి ఒకవేపు. ఇద్దరూ నన్ను ప్రేమిస్తున్నారు. గౌరవిస్తున్నారు. అందుకే "ముహూర్తం ఎప్పుడు పెట్టుకోమంటావు?" అని అత్తయ్య ఉత్తరం వ్రాసినా సమాధానం ఇవ్వకుండా ఊరుకున్నాను.

ఆ రోజు నా కో ఉత్తరం వచ్చింది. మళ్ళీ అత్తయ్యే వ్రాసి ఉంటుందనుకుని విప్పి చదివాను.

"నాగేశ్వరరావు గారికి,

నేను మీ అభిమాన పాఠకుల్లో ఒకణ్ణి. అందుకే మీ శ్రేయోభిలాషిని కూడా. మీరు మల్లిని వివాహం చేసుకోబోతున్నారని తెలిసింది. మీరు ఉత్తమ రచయితలు. వివాహం అత్యంత ప్రధానమైన జీవిత సమస్య. అందులో మీరు తప్పటడుగు వేశారంటే ఆ తరవాత మీ పొరపాటు గ్రహింపుకు వచ్చినప్పుడు మీ వ్యక్తిత్వం దెబ్బ తింటుంది. మీ సృజనాత్మక శక్తికే అది ముప్పు తీసుకురావచ్చు. అందుకే ముందుగా ఈ హెచ్చరిక. మల్లి మీ రనుకున్నంత అమాయికురాలు కాదు. అవధులు దాటిన ఆమె పెంకితనం, జీవితాన్ని బొమ్మలాటగా భావించిన ఆమె కొంటె స్వభావం ఆమెను 'అతనికి' లొంగేలా చేసింది. అతని మాయల్లో పడి మోసపోయింది మల్లి. ఆ తరవాత ఆమెకు గర్భం రావడం, అది తీయించేసుకోవడం కూడా జరిగిందంటారు కొంతమంది. ఇదంతా జరిగి సంవత్సరం కూడా కాలేదు. మీరు చాలాకాలంగా మద్రాసులో ఉంటున్నారని తెలిసి కూడా ఇంతకాలం మీవిషయమై శ్రద్ధ తీసుకోని మీ అత్తగారు పని కట్టుకుని ఇప్పుడు మీపై అభిమానాన్ని కురిపించడం ఎందుకనుకున్నారు? మల్లిని మీకు అంటగట్టాలని. ఇంతకంటె మీకు నేనేం చెప్పగలను? ఏమి నిర్ణయించుకోవాలో మీకు తెలిసే ఉంటుంది."

ఉత్తరం చదవడం ముగించిన నాకు ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టింది. కిటికీగుండా వీచిన గాలికి చేతిలోని ఉత్తరం రెపరెపలాడింది. ఉత్తరం కింద సంతకం లేదు. కవరుమీది పోస్టుముద్రలు చూశాను. నెల్లూరులో పోస్టు చెయ్యబడింది. ఆ క్షణంలో నాలో ఎన్నో ఆలోచనలు గజిబిజిగా తిరిగాయి. పొందికలేని సంఘర్షణ. ఏదో అయోమయ పరిస్థితి. ఆ రోజున పెన్న ఒడ్డున మల్లి నాతో వాదించిన సంఘటన కళ్ళముందు కదిలి నన్ను వెక్కిరించినట్లైంది. ఇదన్నమాట ఆనాటి వాదన వెనక దాగిన అంతరార్థం! అయితే ఈ ఉత్తరం? నిజం కాకపోవచ్చు. కేవలం ఈ ఉత్తరాన్ని ఆధారంగా తీసుకుని మల్లికి కళంకాన్ని ఆపాదించడం న్యాయం కాదు. కాని, సందేహమంటూ ఏర్పడిన తరవాత, ఆసందేహంతో మల్లిని స్వీకరించడానికంటె నన్ను మనసారా ప్రేమిస్తున్న స్వాతిని వివాహం చేసుకుంటే? అవును. అదే ఉచితం. తద్వారా నన్ను చేరదీసి ఆదరించిన ఆమె తండ్రి పార్వతీశం గారికి కూడా సంతోషాన్ని కలిగించినట్లవుతుంది.

"హల్లో, రావుగారూ!" అంటూ స్వాతి ప్రవేశించడంతో మళ్ళీ పరిసరాలను గుర్తించగలిగాను.

"ఏమిటి, రావుగారూ, ఏదో దీర్ఘాలోచనలో ఉన్నట్లున్నారే?" అంది స్వాతి వచ్చి కుర్చీలో కూర్చుంటు.

"అబ్బే! ఏం లేదు" అన్నాను ఉత్తరం మడిచి జేబులో పెట్టుకుంటూ.

"ఈసారి పోటీకి కథలు వెయ్యికి పైగానే వచ్చాయండీ. పరిశీలన ప్రారంభిద్దామంటారా?" అంది స్వాతి.

"ఊఁ" అని మాత్రం అన్నాను పరధ్యానంగా.

ఆఫీసుబోయ్‌ని పిలిచి కథలకట్ట తీసుకురమ్మంది.

"ఈరోజు మీరు అదోలా ఉన్నారేమిటి? ఒంట్లో గాని కులాసాగా లేదా? పోనీ, ఈ రోజుకు విశ్రాంతి తీసుకోండి. పరిశీలన రేపు చూసుకుందాం" అంది స్వాతి నావేపు పరీక్షగా చూస్తూ.

"చూడు, స్వాతీ! మన వివాహం..." మధ్యలో నిలిపేశాను.

వింతగా చూసింది స్వాతి నావేపు.

"మీ నాన్నగారితో చెప్పి ముహూర్తం త్వరలో పెట్టించమను." నెమ్మదిగా అన్నాను.

స్వాతిని వివాహం చేసుకున్నాక మూడేళ్ళు గడిచాయి. జీవితం సాఫీగా సాగిపోతున్నది. ఈ మధ్యకాలంలో నేను చేసిన మోసానికి నన్ను నిందిస్తూ అత్తయ్య దగ్గిరనించి ఒక ఉత్తరం మాత్రం వచ్చింది. దానికి నే నేమీ సమాధానం ఇవ్వలేదు.

• • •

రవీంద్ర భారతిలో జరిగిన రచయితల సమావేశానికి హైదరాబాదు వెళ్ళినప్పుడు యాదృచ్ఛికంగా మల్లిని కలుసుకోవడం జరిగింది.

> నేరస్థుని మనసు నిండా ఉన్నవి తేళ్ళు.
>
> —షేక్స్‌పియర్

"మల్లీ, బాగున్నావా?" అంటూ పలకరించాను. "పెళ్ళికి నిన్ను పిలవలేదని నామీద కోపమా? అనుకోని పరిస్థితుల్లో స్థిరపడింది. అందుకే ఆహ్వానం కూడా పంపలేకపోయాను."

"ఆ ఆకాశరామన్న ఉత్తరం ఇంకా ఉందా, బావా, నీ దగ్గిర?" మల్లి వేసిన ఆ ప్రశ్న విని బిత్తరపోయాను.

"మల్లీ! నీ కెలా తెలుసు?"

విషాదంగా నవ్వింది మల్లి.

"ఎలా తెలిస్తేనేంలే, బావా, అంతా అయిపోయిం తరవాత! ఆ ఉత్తరాన్ని అప్పుడే చింపేశావా?" ఆమె కంఠంలో ఏ మూలో కొంత బాధ ధ్వనించింది.

"ఆ ఉత్తరం ఇంకా నా దగ్గిరే ఉంది. చింపెయ్యలేదు. మల్లీ, నీతో..." అంటూనే ఉన్నాను. నా మాటల్ని మధ్యలో తుంచి, "వస్తాను, బావా. ఆఫీసుకు టైమైంది!" అంటూ అప్పుడే వచ్చి నిలిచిన బస్సులో ఎక్కి వెళ్ళిపోయింది మల్లి.

మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చాను.

వారం రోజులకు మల్లి దగ్గిరనించి ఉత్తరం వచ్చింది.

"బావా!

ఆనాడు పెన్న ఒడ్డున నీ కథలనూ, పాత్రలనూ విమర్శిస్తూ వాదించాను, జ్ఞాపకం ఉంది కదూ? నీ నిజాయితని, వ్యక్తిత్వాన్ని పరీక్షించాలని ఓ చిలిపి కోరిక నాలో ఉదయించింది ఆనాడు. నేను భర్తగా పొందబోయే బావ — ప్రఖ్యాత కథా రచయిత— మనస్తత్వాన్ని పరీక్షించాలనే సంబరం కలిగింది. అది ఒక తమాషాగా మాత్రమే అనిపించింది అప్పట్లో. బహుశః అది నాలోని అహంకారం కావచ్చు. అజ్ఞానం కూడానేమో! కాని, నేను కల్పించిన ఆ పరీక్ష నా జీవితానికే అగ్నిపరీక్షగా పరిణమించిందని గ్రహించేసరికి అంతా మించిపోయింది. కత్తిమీద సాము చేశాను. కాని, గాయాలు తగలకుండా మాత్రం తప్పించుకోలేకపోయాను.

మూడేళ్ళక్రితం స్వాతిని వివాహం చేసుకోబోయే ముందు నీకు వచ్చిన ఆకాశరామన్న ఉత్తరాన్ని నేను వ్రాస్తున్న ఈ ఉత్తరంతో పోల్చి చూడు.

—మల్లి."

భద్రంగా దాచి ఉంచిన నా పర్సనల్ ఫైల్లోంచి ఆ ఉత్తరం తీసి చూశాను. ఆశ్చర్యం! నా కళ్లను నేనే నమ్మలేకపోయాను! రెండు ఉత్తరాల్లోనూ వ్రాత ఒక్కలాగే ఉంది. రెండూ ఒకరు వ్రాసినవేనని స్పష్టంగా గోచరిస్తున్నది.

కిటికీ గుండా చల్లగా పిల్లగాలి వీచింది.

టేబిల్ మీద ఆ రెండు ఉత్తరాలూ కన్నుమూసి నవ్వుతున్నాయి. ★